

SZEGEDI EGYETEM

A szovjet-magyar barátság az évek során népünk életének, országunk felemelkedésének elválaszthatatlan alkotórésze lett.

(Szabad Nép 1954. február 18-i vezércikkéből)

A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM, ORVOSEGYETEM ÉS A PEDAGÓGIAI FŐISKOLA LAPJA

II. évfolyam 4. szám

1954. február 23

Ára 40 fillér

Vezetőségválasztó taggyűlés a Bölcsészettudományi Kar alapszervezetben

Február 11-én délután 4 órakor kezdődött a bölcsészkar alapszervezetében a vezetőségválasztó taggyűlés.

A taggyűlést megelőző napokban a párttagság, de a pártönkívüliek körében is az utóbbi időben szokatlan élénkség volt tapasztalható. A pártcsoportokban értékelgették az eddigi pártmunkát, beszélgettek arról, hogy kiket lenne a leghevesebben a vezetőség tagjaiul választani. Csaknem minden pártcsoport összeállította a maga javaslatát. Az elvtársak igyekeztek felmérni a reális helyzetet, s a kérdés fontosságának megfelelő komolysággal vizsgálták a felmerülő jelöltek személyét. Ez az előzetes érdeklődés arra engedett következtetni, hogy a taggyűlés határozata nem lesz elhamarkodott.

Többek között ennek is tulajdonítható, hogy a taggyűlés több szempontból kiemelkedő jelentőségű volt. Akár a demokratizmus lehetőségeinek maradéktalan kihasználását nézzük, akár a vezetőség beszámolójának megvitatását és bírálatát tekintjük, akár magának a választásnak alaposágát és megfontoltságát mérlegeljük — azt mondhatjuk, hogy a taggyűlés jó munkát végzett. Talán részben ennek volt a következménye, hogy a taggyűlés meglehetősen hosszúra nyúlt, s csak éjszaka 2 óra körül ért véget.

A sikeres munkát előmozdította a tagság javaslatára elnökké megválasztott Székely Lajos elvtárs nyugodt, helyes irányítása, aki maximálisan biztosította a viták és jelölések szabadságát.

Nagyon körültekintő, gondos vita után állította össze a taggyűlés a jelölő és szavazatszedő-bizottság tagjait is, s ezzel biztosította egyfelől a jelölések alaposágát, másfelől a titkos szavazás és számlálás aránylag gyors és pontos lebonyolítását.

A taggyűlés ünnepélyes hangulatát emelte a tömegszervezetek és a pártönkívüli dolgozók Koltay-Kastner professzor által vezetett küldöttségének megjelenése. Koltay elvtárs kedves szavakkal és virággal üdvözölte a taggyűlést és jó munkát kívánt a tagságnak, valamint a megválasztandó új vezetőségnek, melytől még több segítséget és irányítást várnak a dolgozók.

A vezetőség nevében Mikó Károly tartotta a beszámolót, amelyet hosszas és élénk vita követett. A pártvezetőség beszámolója, — ahogyan a hozzászólások értékelték — jó volt abból a szempontból, hogy igyekezett a kar és a pártalapszervezet fejlődésének valamennyi fő vonását rögzíteni és kerek képet adni a jelenlegi helyzetről is, de jogosan vetették fel vele szemben azt a kifogást, hogy megmaradt a felületi jelenségek leírásánál, ismertetésénél, nem elemelte mélyen a problémákat, nem tárta fel elég mélyen a hibákat és a hiányosságok okait, nem bírálta sem a kar életében mutatkozó ferde jelenségeket, sem a pártszervezet belső életében levőket, s nem gyakorolt komoly kritikát személy szerint és egészben a párt vezetősége felé.

Mikó elvtárs rövid kül- és belpolitikai tájékoztató után a kar anyagi fejlődésének fő adatait ismertette, majd az oktatás módszereinek fejlődéséről és a karon folyó tudományos munka felledüléséről beszélt. Itt különösen kiemelte Mérei Gyula, Mészöly Gedeon, Baróti Dezső és Halász Előd elvtársak értékes tudományos munkásságát. Mint követendő példát említette meg a Történeti Intézet fiatal oktatóinak — Szabó István, Gaál Endre, Bánkútiné, Giró-Szász László stb. — ilyen irányú tevékenységét. A kar jó munkájának tudta be Mikó elvtárs a vizsgaeredményeket, megemlítve, hogy a kiváló 4.12-es kari átlagot párttag hallgatóink még túlszárnyalták 4.19-es átlageredményükkel.

Az oktató-nevelő munka értékelésében és a vizsgaeredmények megítélésében többen nem értékelték egyet a vezetőség beszámolójával. Különösen Karácsonyi elvtárs szállt hevesen szembe a beszámolóval ezzel a részével. Véleménye szerint Mikó elvtárs túlságosan rózsaszínré

festette a képet. Szerinte egyáltalán nem lehet megoldott és főleg megnyugtatóan megoldott dolgokat tekinteni az új nevelési-oktatási módszerek kérdését. Félő, hogy az újonnan megszületett elvtársaink nevelésére a hallgatókat agyoncsépelte, tartalmatlan jelszavá válik csupán, s e jelszót ismételve sokan megelégednek azzal, hogy teljesen magukra hagyják a hallgatókat. — Szerinte a vizsgák körül sem volt minden rendben. Túl magas a 4.12-es átlag, s különösen magas egyes csoportok 4.5-es átlaga. Ezeket az átlagokat nem lehet reálisnak tekinteni, ennek hátterében feltétlenül liberalizmus lappang.

A liberalizmus kérdése körül heves vita bontakozott ki, s ez egy időre elterelte a figyelmet egyéb problémákról. A felszólalók nem egészen értékelték egyet Karácsonyi elvtárral. Mérei, Pósa, Nyiri és Pete elvtársak hozzászólása alapján körülbelül az a kép alakult ki, hogy nem beszélhetünk ugyan kifejezett lazaságról az osztályzásban, de a továbbiakban feltétlenül meg kell vizsgálnunk a jeles és jó osztályzatok határait, s szigorítanunk kell a jeleshez megkívánt követelményeket.

A továbbiakban Mikó elvtárs a pártszervezet fejlődéséről, az alapszervezet belső életéről, majd pedig a DISZ-hez és az egyes tömegszervezetekhez való viszonyáról beszélt. Kiemelte, hogy a párt helyes nevelőhatása megmutatkozott hallgatóink általános politikai fejlődésében, ami különösen a marxizmus-leninizmus órákon mérhető le, másrészt megmutatkozik abban, hogy pártönkívüli professzoraink, oktatóink — így például Baróti és Halász elvtársak — mind közelebb érzik magukhoz a pártot.

Mint a belső fejlődés mutatóját — megemlítette, hogy a vezetőség ülésein rendszeresen megvitatottak elvi kérdéseket is, s ezek a viták sokat segítettek a gyakorlati pártmunkában. Így például a kollektív vezetés elveinek megvizsgálása, a tagfelvétel elvi kérdéseinek vitája stb. szerepelt a vezetőségi üléseken. Foglalkozott Mikó elvtárs a bíráló szellem növekedésének kérdésével, különösen a hallgatók sorában, de hangsúlyozta, hogy hallgatóinkat, akik a jövő nemzedék nevelői lesznek, meg kell tanítanunk a helyes bírálatra, hogy azok a túlzások, melyek mostanában itt-ott tapasztalhatók voltak — eltűnjenek.

Mikó elvtárs elemezte azokat az okokat, melyeknek következtében november hónapjától kezdve a pártmunkában erős hanyatlás kezdett mutatkozni. Ettől kezdve a vezetőséget tulajdonképpen Nyiri és Bánkútiné elvtársak jelentették a többlet betegség, vagy eltávazása következtében, s természetesen ketten nem bírkózhattak meg a hatalmas munkával. Ilyen körülmények között nem tudták megoldani a pártcsoportbizalmiak irányítását, aminek következtében a pártcsoportok élete elsorvadt. Egyes pártcsoportvezetők — így Kenderes, Nikolin, Kálmán, Gábris és Fenyvesi elvtársak ennek ellenére is jó munkát végeztek, a többi pártcsoportvezetőben nem volt elég kezdeményező erő. — Nem kielégítő a népnevelő munka sem. A népnevelő értekezletek színvonala alacsony volt, a népnevelők kellő irányítás híján magukra maradtak. Eredményről legfeljebb a hallgatók sorában lehet beszélni.

Az ideológiai oktatás kérdését vizsgálva, Mikó elvtárs megállapította, hogy az oktatóknál is, de különösen a hallgatóknál fejlődés tapasztalható. Súlyos hiba van azonban az írásos agitáció, különösen a faliújság területén. Irányítás hiányában visszaesett a kultúrunka is. A DISZ munka javuló tendenciája főleg a DISZ funkcionáriusoknál közzönhető. Nem volt képes az alapszervezet a szakszervezetek sem kellő segítséget nyújtani. Végül megállapította Mikó elvtárs, hogy az állami vezetés és a pártszervezet között mindvégig meg volt a kívánatos összhang, de a vezetőség részéről hiányzott a kari vezetés elvi bírálat, a tanulmányi osztály pedig egyes esetekben a

pártra kívánt olyan munkát hártani, melyeket ő maga is elvégezhetett volna. Befejezésül Mikó elvtárs hangsúlyozta, hogy a jövőben minden téren meg kell javítani a pártvezetőség munkáját, amihez a szükséges feltételek adva vannak.

Sok hozzászólás hangzott el a beszámolóhoz ehhez a részéhez is. Igen tanulságos és figyelemreméltó volt Batáriné elvtársnő felszólalása, aki kifejtette, hogy a beszámolóban vázolt általános politikai fejlődéssel ellentétben ő mindenütt közönnnyel, passzívitással találkozik a pártmunka végzésének területén. Szerinte ennek legalábbis két oka van. Az egyik, hogy maga a pártszervezet sem értékelte jelentőségének megfelelően a pártmunkát, a másik pedig, hogy a vezetőség egyáltalán nem használta fel a kormányprogram nyújtotta lehetőségeket. Felvetette, hogy a mindmáig mutatózó közöny főoka régebbi rossz agitációkban rejlik. Hallgatóink 1951—52-ben is folyton az életszínvonal emelkedéséről hallottak, holott a pártfelfogás az a kormányprogram megállapította, hogy ebben az időben az életszínvonal nem emelkedett, sőt süllyedt. Most azonban az ösztöndíj-rendelet lényegesen javítja hallgatóink helyzetét, s ez lehetővé teszi, hogy sokkal hatékonyabb agitációs munkát folytassunk.

Karácsonyi és Mérei elvtársak szerint az ideológiai oktatás ügye távolról sem áll olyan jól, mint ahogyan az a beszámolóban kitűnik. A pártvezetőség ezzel kapcsolatban nevelőmunkát egyáltalán nem folytatott, rengeteg a szervezési hiba, tartalmilag pedig még mindig fel-lelhető bizonyos fokú dogmatizmus.

Hibáztatta Mérei elvtárs, hogy a vezetőség csak saját körén belül rendezett elvi vitákat, s ilyen kérdéseket egy alkalommal sem vitt a taggyűlés elé. Batáriné kétségbevitte, hogy a vezetőség ezeknek a vitáknak az eredményeit a gyakorlatban kamatoztatta volna, mert nem tartja elképzelhetőnek, hogy a kollektív vezetés kérdésének megválaszolásából az a gyakorlat következhetne, hogy két elvtárs helyettesítse végül is az egész vezetőséget. Nyiri elvtárs ezzel kapcsolatban megállapította, hogy a vezetőség kevés segítséget kapott a párttagoktól, mert a helyettesítést különböző elfoglaltságokra hivatkozva senki sem vállalta el.

A vezetőség munkájának bírálatára során Mérei és Pete elvtársak megállapították, hogy a munka nemcsak novemberből romlott, a vezetőség az egész elmúlt félév során láthatóan állt el az eredményektől. Ezt csak betetőzte a novemberi tömeges megbetegedés.

Litauzki elvtársnő megállapította, hogy a pártcsoportvezetők nemcsak hogy kevés segítséget kaptak a vezetőségtől, de egyáltalán nem kaptak semmi segítséget. Ugyanezt állapította meg a faliújság szerkesztésével kapcsolatban, annak felelős, Szentmihályi elvtársnő.

Két hozzászóló, Szentmihályi és Batáriné elvtársnő, kétségbevitte a DISZ munkájának fellendülését is. Szerintük a DISZ az utóbbi időben meglehetősen formálisan létezik. Putnoki elvtárs szerint a DISZ-ben több a megbeszélés, mint a munka. Szabó Árpád elvtárs a kultúrunkával kapcsolatban rámutatott arra, hogy minden anyagi lehetőség biztosítva van, az szükséges csak, hogy a bölcsészkar Kultúr-otthon-bizottság nekilásson a munkának.

Az alapos vita után került sor a határozati javaslatok megválasztására, melyet több kiegészítő, illetve helyesbítő javaslat után egyhangúan elfogadtak.

Ezután került sor a taggyűlés egyik legfontosabb részére, az új vezetőségi tagok és a küldöttök listára való jelölésre, majd a szavazásra. A taggyűlésen sem a jelölésnél, sem a szavazásnál nem volt tapasztalható semmiféle fásultság — ezt a napirendi pontot is mindvégig nagy érdeklődés kísérte. A tagság a jelölő bizottság által vezetőségi tagokul javasolt 9 elvtárs közül 7-et elfogadott a jelölő listára,

Alaposabb, szervezettebb DISZ munkát

Dolgozó népünk nap, mint nap újabb felajánlásokkal, hősi tettekkel készül pártunk III. kongresszusára. A párt és a kormány határozata óta üzemeinkben, falvainkban szilárdabb lett a munkafegyelem, javult a dolgozó nép ügyes-bajos dolgát, érdekeit védő és intező állami és társadalmi szervek munkája.

Egyetemünkön is érezzük a kormányprogram hatását. Ez főleg a hallgatók életkörülményeinek javításában, a szociális segítők, juttatások felemelésében mutatkozik meg. Az üzemek, falvak dolgozóit tettekkel, több, jobb munkával, az állampolgári fegyelem megszilárdításával választanak a párt gondoskodására.

Egyetemünkön nem javult meg kellő mértékben a tanulmányi fegyelem, a mi munkánkhoz, a tanuláshoz, a közösségi, társadalmi élethez való viszony.

Nem javult, sőt gyengült a DISZ-szervezetek nevelő, szervező munkája. Visszaesett — egy-két kivételtől eltekintve — legtöbb DISZ alapszervezetünk szervezeti tevékenysége.

Különösen nagy hiányosságok vannak a DISZ-fegyelem terén. Némely DISZ-vezető úgy képzei el a kollektív vezetés, a belső demokrácia megvalósítását, hogy fűtyül a szervezeti szabályzatnak a demokratikus centralizmust kimondó elvi részére — nem hajtja végre a hozott határozatokat, a felsőbb szervek utasításait. Még az Egyetemi DISZ Bizottság és a kari DISZ-titkárok sem mentesek ettől. Például

az EDB még a vizsgák előtt határozatot hozott arról, hogy a kari DISZ-vezetőségek adjanak be a heti vizsgákról szóló jelentéseket.

Volt olyan kar, ahonnan egyáltalán, másoktól elvélve, egy-két jelentés érkezett csak be. Így az EDB nem is tudott alapos értékelő és irányító munkát végezni a vizsgák terén. A Bölcsészkar DISZ-bizottsága máig sem adta be a novemberi vezetőségválasztások jegyzőkönyveit. Jellemző a DISZ-vezetők és a tagság közötti gyenge kapcsolat, a lazaságra és egyhelyben topogásra, hogy az alapszervezet széles tagságának tudomása sincs arról, hogy az EDB-nek és a kari bizottságoknak milyen munkatervük volt februárra s hogy ezek a tervek mennyiben érintik a DISZ-aktívákat, az egyes DISZ-tagokat. A DISZ Bizottság és karok határozatai nem jutnak le legtöbb esetben az alapszerveztekig, a tagságig. Nincs élet a DISZ-csoportok legtöbbszörében.

Hiányzik a lendületes, fiatalos jókedvvel végzett munka olyan DISZ-vezetőknél is, akik ez-eltől élen jártak a feladatok végrehajtásának megoldásában.

Pedig a fiatalok nem szeretik az »öreges«, »topogó« DISZ-vezetőket. Csoda-e, ha példamutatás hiányában sok DISZ-tag húzódozik a közösségi munkától. Vajon hány DISZ-funkcionárius magyarázta meg a vezetőség tagjainak, aktíváinak, a DISZ-tagoknak, hogy milyen szép és nemes tulajdonsága az új típusú szocialista embernek, hogy

2-öt mással helyettesített, s még további 5 elvtársat részben egyhangú szavazással, részben szótöbbséggel fogadtak el. A titkosan lezajló választás eredményeként végül is 5, a jelölőbizottság által is javasolt elvtárs került be a vezetősébe és megválasztottak 4 további elvtársat, kiknek neve a vita során vetődött fel, s így került a jelölő listára.

Noha az új vezetőség összetételével kapcsolatban felvethető az az aggály, hogy valamennyi tanszemélyzeti tagja igen fiatal, s a professzorok, docensek nincsenek

öntudatosan részt vesz a közösség munkájában? Hogy minden önző és a kollektívától magát távollátó fiatal olyan tulajdonságokat hord magában, amelyek később új hivatása területén, munkájában visszatetszőek lesznek.

De komoly hibák vannak az évelői rendszeres tanulással is. Még olyanok sem igyekeznek, akiknek egyébként a félévi vizsgák elég tanulmányosak voltak abból a szempontból, hogy nem a vizsga előtt kell tanulni. Nem árt, sőt nagyon helyénvaló, ha DISZ-vezetőink komolyan figyelmeztetik a »hej rá-érünk arra még« módon tanuló DISZ-tagokat, hogy

szervezeti szabályzatunk kimondja: a DISZ-tag legalapvetőbb kötelessége, hogy »példamutatóan tanuljon és szüntelenül képezze magát«.

Támashkodjanak DISZ-vezetőink a legjobbakra. Hívják segítségül a jobb tanulmányi eredményekért, a szilárdabb fegyelemért naponta folyó harcban azt a sok szorgalmas, öntudatos fiatalt, akik maguk is elítélik a »lógósokat«. A fegyelmelt, kollektív, baráti légkörben megváltoznak, vagy legalább alkalmazkodnak, akik nem értékelték meg, hogy dolgozó népünk, pártunk gondoskodására mindenkinek legjobbját kell megköszönni, jó és még jobb tanulmányi eredménnyel, vasfegyelmel kell választania.

Meg kell változtatnunk magatartásunkat az egyetemi menzákban és a diákotthonokban is. Nem kevés azoknak a DISZ-tagoknak a száma, akik tiszteletlenül viselkednek a menza dolgozóival — édesanyjakkal, munkásszonyokkal — szemben. Tarthatatlan, hogy menzáinkon naponta tucatjával tűnnek el a poharak.

Nem becsüljük eléggé azokat az erőfeszítéseket, melyeket pártunk, állami szerveink tesznek életkörülményeink megjavítására.

A kritika kell, sőt helyes, mert mindig lesznek, akik akadályozzák fejlődésünket. De mindig csak a nehézségekről beszélni, nem más, mint hibáinkat soraink gyengítésére felhasználni, a párt- és kormányprogram megvalósítását akadályozni. Több takarékosra van szükség (villany, gáz, felszerelés) a diákotthonokban is. Biztosítanunk kell minden körülmények között, hogy diákotthonaink valóban a tanulás, a pihenés otthonai legyenek. E téren komoly feladat vár a most megválasztott új Diákotthonbizottságokra.

Komoly hiányosságokat kell megszüntetnünk mind a DISZ szervezeti és nevelőmunkájában, mind a DISZ-fegyelem terén.

Egységesebbé, szilárdabbá kell kövacsolnunk alapszervezeteinket s akkor kari bizottságaink és az EDB képesek lesznek arra, hogy az egész egyetem életét behálózó új lendületes DISZ-munkát alakítsanak ki. Erre minden mód, erő és lehetőség megvan.

Danyi Dezső,
az Egyetemi DISZ Bizottság tagja

képviselő benne, valamint, hogy egy megválasztott hallgató képviseli az ifjúságot a DISZ titkáron kívül, — mégis az új vezetőségnek, mely mellett valóban a párttagság legteljesebb bizalma szólt meg, melyet teljesen demokratikusan és alapos megfontolás után választottak meg, minden lehetősége meg van arra, hogy jól dolgozzék. Ha a vezetőség továbbra is olyan segítséget kap a párttagságtól, mint ezen a taggyűlésen, akkor kiváló munkát kell végeznie.

Ormos Mária
tanársegéd